

ДІЛО

Видає: Видавнича Спілка „Діло“.

Виходить щоденно
ін місяцінкою.

РЕДАЦІЯ

І АДМІНІСТРАЦІЯ:

Львів, Ринок 10, II, пом.

Кonto пошт. № 26, 726

Адреса тел.: „Діло—Львів“

Число телефону 261

Рукописів
редакція не збергає.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро Угорщині:

місцем	220 K.
чвертьрічно	80 K.
піврічно	160 K.
шільрічно	320 K.
у Львові (без доставки)	
місцем	240 K.
чвертьрічно	72 K.
піврічно	144 K.
шільрічно	288 K.

За заміну адреси
платити сріблом 30 c.

Ціна оголошень:

Стрічка пустотка, двошарова
10 K. вкладанням 60 K. в
спеціальних 80 K. вкладанням
членів Т. К. Понад 100 K.
Членів з підписом 150 K.
Некрономія членів Т. К.
Сталографічна залізникою
10 K. вкладанням 150 K.
Одна орнітурка коштує
у Львові 10 c.
на провінції 12 c.

Начальний редактор: Д-р Василь Панайко.

На мирове предложене центральних держав — відмовна відповідь антанту.

ПАРИЖ, 31. грудня 1916. (Аг. Абаса). Відповідь союзників на ноту неприятельських держав в спріві навігації мирних переговорів вручивши нині вечором послови Зачучник Держав президент міністрів Бріян в імені звязаних союзом правителств Бельгії, Франції, Англії, Італії, Японії, Чорногорії, Португалії, Румунії, Росії і Сербії.

Злучені для оборони свободи народів і вірні прямітим зобовязанням не складати окремо оружя, рішили вони відповісти спільно на нібито мирово предложені, вручені ім неприятельськими правителями за посередництвом Зачучника Держав, Еспанії, Швейцарії й Голландії.

Перед всякою відповідю уважують працевладство союзників за обов'язок застерегти се проти обох сучасних тверджень ноти неприятельських держав, які хотять звалити на союзників відповідальність за війну і голосять побуді центральних держав. Союзники не можуть допустити сього двоякого неправдивого твердження, яке може за удини кожну пробу переговорів на безуспішність.

Народи, злучені союзом, від трицяти місяців вносять війну, для уникнення якої робили все. Вони ділами доказали своє привязання до миру. Тє привязання є тепер так само сильне як і в 1914 р. Коли Німеччина нарушила свої зобовязання, вир, який вона зломила не може бути опертий на її слова.

Ініціатива до навітання переговорів, яка не містить умов, не є мировою пропозицією. Ся нібито продовження, пущена в світ ціс. німецьким правителством, якій недостас всіх зважено до амісту і всікої докладності, є, здається, не стільки мировою пропозицією, скільки радше засновним маневром. Вона опирається на систематичним нехтованню характеру спору в минувшині, теперішності й будущності.

Що до минувшини німецькі ноги устано вляє собі факти, дати й числа, що Німеччина в Австро Угорщині не хотіла війни, не викликала її і не перевели її в діло. В Газі був се наступник Німеччини, який відкликав всіє предложені розоруження. В червні 1914 р. Австро Угорщина була тою державою, яка по висилку безпримірного ультимату до Сербії виковіла Сербії війну мимо узисканої зараз катисфакції. Далі центральні держави відкинули всіх пропозицій, які зробив антант, щоб ловести до мирного полагодження місцевого спору. Пропозиції конференції, поставлені Англією, провідниця міжнародної конференції, домагання церкви, пропозиція мирового суду (тут надісланий текст є прогалину), — всі сі вимагання Німеччини оставили без відповіді і без сповіді.

Бельгію напала держава, яка запоручувала її нейтральність, яка не заважала ся сама сказати, що договори є „куснем паперу“ та що „потреба не знає завітів“.

Що до теперішності пропозиція Німеччини опирається ся виключно на „європейській манівії“, яка є висловом тільки зовнішнього і переходового виду положення й дійсної сили противників. Мар, включений на таких залеженях, принеси би користь тільки атакуючим, які думали, що могли муту осiąгнути своє ціль за два місяці, а тепер по 2 роках війни бачать, що нікому її не осiąгнути.

Будучість злигас за знищення, спричинені виповідженням війни Німеччиною, як також за численні землі, яких дозволила ся Німеччина є їх союзники супроти воюючих і нейтральних, санкцій, направліні гарантії (sanction, reparation, garantie). Німеччина все се обвиняє.

В дійсності повідомлене, вроблене центральними державами, не є нічим іншим, як тільки добре обчислена пробою вплинути на розвиток війни, щоби вікінги накинути німецький мир. Так вони намір ввести в заколоту публичну опінію в країнах союзників, але ся опінія

мимо всіх жертв відповідає вже способом гідним подизу і кинула світло на марноту неприятельської вази. Хоче вони додати сили публичній опінії Німеччини Й ії союзників, які є важко навідцепіти втратами, ослаблені господарськими недостачами і зломані найбільшим зу силами, яких жадається ся від їх народів. Старається вони амплітуда і застрашата публичну опінію центральних країв, яка вже від давна виробила собі погляд про первинну відповідальність і здає собі справу в теперішній відповідальності. Рівночасно старається ся се повідомлене принести користь племені Німеччини, висуваючи наперед обзерону людських свобод. Вікінги пробує вони вже наперед оправдати в очах світу нові злочини війни відвідувані човнами, викезені робітників і насильну бранку горожан проти їх власного краю як також нарушене нейтральність.

В повнім зрозумінні поваги, але також і конечності се хвилі правителства, тісно з собою звязані і в повній згідності з своїми народами, відкидають зламані пропозиції не ширкою і без значення. Запевнюють вони ще раз, що мир є неможливий, доки вони не мають гарантії привернення (reparation) нарушеного права і свобод, привнесені принципу народності і вільного істновання малих держав, доки не є певні такої управильнення, яке може раз на все усунути причини, що від давна загрожували народам, і дати єдину дійсну гарантію для безпеки всіх.

Вікінги союзники вважають за потрібне представити отсі погляди для визначення особливого положення, в якім знаходить ся Бельгія по 2½ річній війні:

На основі договорів, підписаніх п'ять величезними європейськими державами, між якими знаходить ся також Німеччина, користувала ся Бельгія перед війною особливим статутом, який робив її територію ненарушеню і навіть ставив її на слідів європейських конфліктів під охорону тих держав. Мимо цього Бельгія, при потоптанні тих договорів, мусіла знести на собі перший атак Німеччини. Тому бельгійське правителство вважає за потрібне докладно розважити ціль, для якої не перестало виступати в боротьбі по стороні держав антанту за справою права і справедливості.

Бельгія все точно зберігала обов'язки, які покладали на неї нейтральність. Взята вони за оружя, щоб боронити своє незалежності й нейтральність, яку нарушила Німеччина, а також, щоби остати вірною своїм міжнародним зобов'язанням. Для 4. серпня державний канцлер Німеччини призначав в парламенті, що той атак є порушенням міжнародного права й обіцяє се направити. Від п'ятирічного року та несправедливість жорстоко звітрила ся воєнними зараженнями і заняттям, які вичерпує помічні засоби краю, руйнує його промисл, нищить його міста і села і множить різні, сграченні і заминання в війниці, як в хвили, коли Німеччина говорить до світу про мир і людськість, вивозить вони тисячами бельгійських горожан і спихає їх на дно неволі.

Бельгія перед війною знигала тільки до того, щоб жити в добрій згоді з сусідами. Її король і правителство мають тільки ту ціль, щоби привернути мир і право, однаке хотіть вони мати тільки такий мир, який запевнені буде із країнами управління на праву (reparation), гарантії і безпеченості.

У вікінгів к. кор. Бюро: Кішевий погляд про свою ноту, передану Агенцією Абаса, буде можливий, коли буде доручений офіційний дословний текст.

За автономію України.

Львівська „L' Ukraine“ в ч. 18, в 25. грудня м. р. доносить „в поважного жарла“:

Гурт Українців, який числигом поміж своїми членами проф. Грушевського і думського посла Александрова, працює тепер при співучасти проф. Мілюкова над предложением закону про автономію України. „Нове Время“ віве віння, що українське пігане буде предметом парламентарних нарад на одній в близьких сіданнях думи.

Відзначене проф. Ф. Вовка.

Відень 30. грудня 1916.

Французьке правителство відзначило — як доносить „Реч“ — відомого нашого ученого проф. Федора Вовка, голову антротольотичного товариства в Петрограді, що перебуває перед роком своєї ступіні в Галичині Й. Буковці, орденом почесного легіону. Таке саме відзначене припавло Й урядителеві, етнографічного відділу музею ім. цари Олександра ІІІ, Н. Могилінському (братові письменника Михайла). Почесні відзначення названих двох рос. Україна в боку французької республіки тільки залежні, що поза ними одержали їх в Росії ще тільки отсі учені Великоросі: члени академії Конрадон і Павлов (великі хрести), член академії Лаппо Данилевський (звичайний офіційський хрест), а проф. Ростовцев орден почесного легіону. Всіх назначених учених повідомив про відзначене письменно французький посол в Петрограді.

(вв)

Русофільський процес.

ВІДЕЛЬ. (Вл. тел.) Процес проти о. дра Богатиря і тов., в яким на лаві обжалювали засідання також і галицькі русофіли, між ін. посолом соймовим о. К. Сенік, др Савюк, др Черлюнчакевич ѹло, др Булік і ін. ведений перед дівізійним судом краєвої оборони вже доходить до кінця, так що арисуду може надійти перед Різдвом.

(вв)

Авдіенція пос. Василька у міністра зважничих справ.

ВІДЕЛЬ. (Вл. тел.) Міністер зважничих справ д-р Отто Карл гр. Церайн, який 22. грудня був іменований цісарем, призначив 25. грудня голову Союзу українських парламентарів і соймових посадів Буковин пос. Маколу Василку на авдіенції, яка тягнеться п'ять чвертей години.

Основа мирових переговорів.

ЛОНДОН. (Бюро Райтера). „Daily Tel.“ дов'деється, що правителства союзників вже затвердили відповідь на німецьку ноту. Небезпека Вільзона одержить її текст і доручить й осереднім державам. Тоді пізнають воюючі і нейтральні держави, що не має надії спонукати союзників коли небудь до того, щоби вони вреклися можности побіти в ході війни, який може бути тільки німецьким миром, доки існує війська сила Німеччини. Відповідь антанту дуже по-дрібно представляє цілі, за які він б'ється ся та заявляє, що бажаючи покладти край наслідуству Німеччини, поставить усієї звісім іншіх від давнини паперових гарантій. Ценник „Times“ пише: Віддача занять областей із загородами щід, се усієї, які мусять посередити не тільки заключене міжнародне право, але й зважческі міжнародні переговори про справу мира.

Бої за Буковину.

МІЛЯНО (Ткб.) „Corriere della Sera“ долає до відомості з російського воєнного фронту отсєї коментар: Непріятельська офензива на граничі Молдавії на престорі около 20 км, ділала до розділення російських війск, які займають верхи в долині Трутуша і Бистриці та ін. Трутуша і Бистриця є річкою, що серед боїв відступають на румунській лінії Серета. Вислід такого пролому був би подвійний: Росіяни, що оперують на ній, будуть біти привеленою патіском на їх праве крило присипші свої руки в низі річки Серета, але Польща, які стоять в семигородських Карпатах будуть загрожені з лівого крила, а загрожене отримане в лінію Серета григорієвою більшістю покинуті західні сторони долини тої річки, а імовірно також уступити з Буковини.

Чорногора вдоволена ц. і К. управою.

ВІДЕНЬ (Ткб.) З весняної пресової квати ри долається: „Corriere d'Italia“ пише про новий революційний рух в Чорногорі. Ся відомість є недумкою. Від тієї місцевості не було нікого забурення звичайного супоктю, яке вислугувало більшість. Населене постепенно приходить до переконання, що ц. і К. військова управа стремить до знищенню добробуту в краю і можливо лише примінить звернення. Поворот інтернаціонального духовенства, який небезпека наступить, є доказом довіри військової управи до настроєнів добре круга в краю.

Реконструкція румунського кабінету.

ЯССИ, 28. грудня (Аг. Авале). Румунське правительство дістало реконструкцію через вступлення більше членів колишніх співз'їздів партій. Бретіану оставає президентом міністром і міністрем землеробчих справ. Константеску обіймає міністерство внутрішніх справ на місці Мордуши. Таєм. Іонеску вступає до кабінету як міністр без титула, а також кн. Кантакузен, Гречину і Істраті вступають до кабінету.

Австро-угорські цивільні бранці в Англії.

ЛІОНДОН (Ткб.) „Daily Mail“ долається: Фермерів в Сурей повідомлено, що до їх розпорядності для пільних робіт «богатого австро-угорського бранца» цивільних. Естато Австрії в Україні вже практикує. Одержують вони за свою право викликати винагороду в фермери, що дають їм мешканці Індії, стягають собі за те з їх плати тижнево 12 шилінгів і 3 пенси.

Еспанія супроти ноти Вільвона.

МАДРИД (Ткб.) Преса прихильна правительству приєднала ноту Вільвона з найбільшою здірливістю.

Володимир Левицький

(Василь Лукич).

Минає сорокліття літературної редакційної діяльності чоловіка, який чи жило тежто, не відчайно праці вложив в наш просвітній і літературний рух вісімдесятіх і дев'яностох років, грудні, коли які характеристики десять скажуть, що богато він єдеться я одинцем серед української суспільності, які стримувалися в ним в товаристві, розговірюючи в реєстом Володимира Левицьким, як опіса дойдується ся, що ся той, коготого згадаю і привідлю називати Василем Лукичем.

Як під псевдонімами та криптонімами скинуло ся його дійсне ім'я і прізвище, так крилися перед очима заглуши розміри його муракельної праці, які погоріє ся в них в товаристві, розговірюючи в реєстом Володимира Левицьким, які опіса дойдується ся, що ся той, коготого згадаю і привідлю називати Василем Лукичем.

Як під псевдонімами та криптонімами скинуло ся його дійсне ім'я і прізвище, так крилися перед очима заглуши розміри його муракельної праці, які погоріє ся в них в товаристві, розговірюючи в реєстом Володимира Левицьким, які опіса дойдується ся, що ся той, коготого згадаю і привідлю називати Василем Лукичем.

Знаменитими є слова в сильветі Василя Лукича, пам'щений в реєстровому відомстві „Зорі“ в 1890 р. Ось вони: «Я сам не думаю нас прямість переви сутність ся в Вас

Боротьба за Монастир.

МІЛЯНО (Ткб.) Італійські днівники долається в Солуні: Німецькі і болгарські війська бомбардували безнастінно Монастир із що вно спроваджені батарії середнього калібра. Ведній в послих днів знищено в Монастирі 100 будинків. Непріятельські летуни круїзлять над Монастирем і околицею.

Російські ціли воєнні.

СТОКГОЛЬМ (Ткб.) „Новий Економіст“ містить статю російського політика Мігуліна, що для Росії є після в сїї дебут великих областей в Малій Азії і одержана через Александру достузу до Середземного моря.

Французько-англійські наради.

ЛІОНДОН (Ткб.) Урядово: Під час послідніх трьох днів відбувалися в Лісіндії постійні наради між англійським правителем і французькими міністрами Рібо, Тома та іншими представниками французького правительства. Свободно обговорено всі справи, які доторкнулися інтересом обох правительств та осягнено повну згоду.

Торговельне зближення між Австро-Угорщиною й Болгарією.

СОФІЯ (Болг. вг.) Правительства австро-угорського і болгарського обмінялися нотами про найдаліше відносіння в торговельних відносинах між Болгарією і монархією протягом 1917 р.

Примус праці у Франції.

ПАРИЖ (Ткб.) Сенатор Беренже висловив предложение викона про мобілізацію цивільного населення, яка має обністи всіх горожан між 17 і 70 роком життя.

Російське відомлене

з 28. грудня 1916 р.

Західний фронт: Непріятельська тяжка артилерія остріює наші становища на схід від Жаркова в околиці Пеняків, де наші рови винищени. Також відтинок коло Гарбужа є остріювання. В гуцулськім лісі і біля Августівки, в місці, де Нарівка вливавася в лівого боку до Золотої Липи, наші стежі дійшли до скінчаного берега ріки в околиці села Свістільник. Вони відогнали непріятельську сторожу і принесли на наш берег матеріал до роблення саїків з гарпу. Пробу переprави через Дністер, на південний схід від Галича, коло Семаківців здержано огнем.

з 29. грудня 1916 р.

Західний фронт: Пробу непріятель-

ських стеж наблизити ся до наших ровів в колиці Сидонівка на південний схід Бродів зверто нашим огнем. Непріятель веде дальні артилерійські атаки на наші становища в долині гуцулівського лісу і села Грабковець.

На Волинські школи.

„Північна система“.

На необхідну потребу удержані 25 українських шкіл на Волині, які супроти останніх дій тим дорожі і важливі для української народності, конечні як найскоріші і найбільші зберегти.

Бязьо Весоловський, Львів 5 К. В. Пані: Мисю Герасимовичеву, Маню Дуарикову, Фуню Малішевську, Ліну Ковалівну і Катрусь Николайчукуві.

Рівночасно пересилаю поштовим пересиланням „Дністер“ квоту 240 К 80 с., на що складається (в коронах): Від гов. Української жіночої в Стрию 80, а лябета у Вл. Резеке вічевої 27, від дра Нікіф. Григорія 100, від іван. Вінтовицької 10, від чет. УСС Ост. Кобринського 10 80, від о. Нік. Матковського від п. Андр. Микитка 2, від п. Ольги Миколаївської 5, Марія Весоловська, — с. Білинський Кость, Гуменець 20 К (Дн.), о. Микола Стрільбіцького пароха з Сорик, в Петра Еміля Кордубу пароха з Місток, о. Володимира Стерніка пароха з Пустомит, — с. Чолів Филип, в Слободі бол. 10 К (Дн.), о. М. Ганущевського гімназіального професора Миколу Творидло кмісаря в Долині, архітектора Ріпецького в Розточках, п. Ольгу Дучемінську у Львові і Тетяфілі Горнікевичу у Львові — о. Андріюхович 20 К (Дн.); о. св. Василя Попеля пароха Опіші тепер Калуш, с. Ант. Гарасевича пароха Доліїв, о. Григорія пароха Солотвини, о. Стефанчика пароха Павелча, о. св. Кошубу з Тисмениці, — о. Іва Щирбаник іванівці 25 К (Дн.); о. Івана Шицького пароха в Волиневі, о. Теодора Дзвобу пароха в Руди, о. Александра Красинського пароха з Межиріч, п. Федіка у прав. школи з Деменки лісної, — Маріїки Пулюївна, Львів 2 К (Дн.); Нусю Константичеву Львів, Олю Козакевичеву Львів Казим'яру Рудковському Львів, Осипа Партику Львів, Василя Гнатрасенчу Ліско.

Жертвам прости ся посыпать до краю, гов. „Дністер“ (Львів, Руська 20) ч. кн. 9888, позначаючи карткою адміністрацію „Дністру“ і звідкіннях.

НОВИННИ.

Львів, 1. січня 1917.

— Василь Лукич. В суботу д. 30, грудня відбулося в Товаристві „Просвіта“ на засіданні Головного видавництва з приводом сороковіччя літературної діяльності п. старого Володимира Левицького (Василя Лукича), квартального редактора видання „Просвіта“, квартального члена Головного Гайдука і голови гайдуничої комісії. В р. 1876 р. Володимир Левицький спільно з Іваном Белісом, Антоном Дельницьким і Іваном Франком представляв альманах

одиниці не писала ся? Яких членів, розумніх і переконуючих ся в мусіві він уживав, щоби не зразити і в прихильниках не зробити неприхильника, або може не і заграти у ворожий, противорічний табор.

Се, що сказано загальну про становище, приємні і долю українського редактора 80-ї років, се тільки лаба, недачна сильветка привієт Василю Лукичу.

Якби хто жадав короткої його характеристики, то може би відповісти: Се наскрізь ідеаліст, що не вдоволяє ся мріями та гарними фразами, а тільки закотви руки і взяти ся до реальності, буденної, чорної праці, не шукаючи користі та розголосу, а вдоволяючи ся славомістю, що у великім будинку відділена українського народу чимало іноземців, які заслужили, що заслужили, і то цегол, що із їх своєї турботи і відмінності увійшли в фундамент будівлі.

Переживають ся отєї типи, які раз то му вони і велими дорогі нам...

Се не славослові, не похвальні нічим, а сущна правда, якої стійкість може привернути кожний, хто хоче хач на землю перенести ся зумкою в часі сорок літ тому назад і хоч побіжним, коротким оглядом обійтися з єжів ненішніх часів. Не маємо нічого подати точні образ діяльності Василя Лукича, со зполищеною фахом літераторам. Хочемо тільки в 40-літніх роковин Вого діяльності начеркнути сильветку цого величного заслуженого літератора редактора.

(Даліше буде) е. Т. Лемогусаній.

